

## Õppekava

**Täienduskoolitusasutuse nimetus:** Loov Ruum koolituskeskus OÜ haldab Tallinna Kogemusnõustajate Kooli

**Õppekava nimi:** Kogemusnõustaja baaskoolitus

**Õppekavarühm:** Sotsiaaltöö ja nõustamine

**Õppe kogumaht:** Riiklik õppekava koos täiendusmooduliga – 182 akh + 18 akh täiendusmoodul. Kokku 200 akadeemilist tundi.

### Mis jaotub järgnevalt

98 akh – auditoorne töö

30 akh - juhendatud praktika

26 akh - praktika juhendamisprotsessides osalemine (individuaalselt ja grupis juhendamine)

38 akh iseseisev töö õppekirjandusega, taastumisloo kirjalik läbitöötamine, eneserefleksioon

8 akh kirjalik või suuline lõputöö

**Õppekava koostamise alus:** Koolitus põhineb [sotsiaalkaitseministri 21.12.2015 määruses nr 68 kirjeldatud kogemusnõustaja riiklikule õppekavale.](#)

## 1 Koolituse sisu

Koolituse moodulid	Akadeemilist tundi	Moodulite maht
1 EAP = 26 AKH		
<b>1. osa:</b> <b>Koolitusmoodulid (kontaktundidena õpperuumides)</b>		
1. Sissejuhatus kogemusnõustamisse	2,5	0,10 EAP
2. Nõustamise alused, nõustamiseetika	5,5	0,21 EAP
3. Nõustaja eneseteadlikkus, eneserefleksiooni alused	8	0,31 EAP
4. Isikliku taastumiskogemuse analüüs	8	0,31 EAP
5. Esmased nõustamisoskused ja tehnikad	27	1,04 EAP

6. Baastadmised ja oskused kriisitöös	14,5	0,56 EAP
7. Baastadmised ja oskused grupitöös	14,5	0,56 EAP
8. Lisamoodul Töö keeruliselt käituvate klientidega	18	0,70 EAP
<b>Auditoorne töö kokku</b>	<b>98</b>	<b>3,70 EAP</b>
<b>2. osa:</b>		
<b>Praktika, lõputöö ja iseseisva töö protsessid</b>		
9. Kogemusnõustamise praktika	30	1,15 EAP
10. Praktika juhendamised/superviseerimine individuaalselt ja/või grupis	26	1 EAP
11. Iseseisev töö õppekirjandusega, taastumisloo kirjalik läbitöötamine, praktikapäeviku täitmine, eneserefleksioon,	38	1,53 EAP
12. Lõputöö	8	0,31 EAP
<b>Praktika, iseseisev töö ja lõputöö kokku</b>	<b>102</b>	<b>4 EAP</b>
<b>Kokku</b>	<b>200</b>	<b>7,7 EAP</b>

**Moodulite sisu ja väljundite kirjeldus**

*Kogemusnõustamise ja kogemusnõustaja lühend tekstis - KN*

Koolituse moodulid	Mooduli sisu	Mooduli õpiväljundid	EAP
<b>Koolitus (kontaktundidena õpperuumides)</b>			

<p>1. Sissejuhatus kogemusnõustamisse</p>	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· anda ülevaade kogemusnõustamise kujunemisloost, põhitunnustest, rakendusala-dest ja tulemuslikkusest nii Eestis kui pikaajalise kasutuskogemusega riikides</li> <li>· tutvustada Eesti hoolekande-, tervishoiu- ja tööhõivesüsteemi vajadusi</li> </ul>	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· tunneb kogemusnõustamise tausta</li> <li>· omab lühiülevaadet KN hetkeseisust Eestis</li> </ul>	<p>0,10 EAP</p>
<p>2. Nõustamise alused, nõustamiseetika</p>	<p>Õppeaine eesmärgiks on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· anda ülevaade nõustamistöõ põhialustest</li> <li>· nõustamiseetikast</li> <li>· kogemusnõustamise positsioonist nõustamismaastikul</li> <li>· anda teadmised kogemus-nõustamise võimalustest ja piiridest</li> </ul>	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· tunneb nõustamise tööpõhimõtteid ja –eetikat</li> <li>· tunneb turvalise eneseavamise piire</li> <li>· teadvustab kogemusnõustaja võimalusi ja vastutusala</li> <li>· oskab teha koostööd teiste spetsialistidega, oskab teha koostööd aitamisvõrgustikus</li> <li>· tunneb andmekaitse-õudeid</li> <li>· on teadlik infokommunikatsiooni-tehnoloogia vahendusel kogemusnõustamise aspektidest</li> </ul>	<p>0,21 EAP</p>
<p>3. Nõustaja eneseteadlikkus, eneserefleksiooni alused</p>	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· anda õppijale teadmised ja võimalused</li> </ul>	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· on teadlik enda kui nõustaja ressurssidest, käekirjast,</li> </ul>	<p>0,31 EAP</p>

	<p>eneseanalüüsiks ja eneserefleksiooniks</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• anda teadmised kogemusnõustaja enese taastumisprotsessi säilitamisest</li> <li>• anda teadmised isiklike arengukohtadega tegelemise võimalustest ja vajalikkusest</li> </ul>	<p>väärtussüsteemist ning tööfilosoofiast</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• on teadlik enda kui nõustaja riskikohtadest, väljakutsetest ja ohustavatest mõjutustest</li> <li>• tegeleb vajadusel riskiteemade ja arenguküsimustega jätkusupervisioonides ja/või enesetaraapias (ka peale väljaõppe läbimist)</li> </ul>	
4. Isikliku taastumiskogemuse analüüs	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• anda ülevaade seonduva valdkonna taastumiskäsitustest</li> <li>• õpetada analüüsima taastumisprotsessi</li> <li>• anda raamistik ja struktuur isikliku taastumisloo läbitöötamiseks, kirjapanekuks ja loo suuliseks jagamiseks</li> </ul>	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• tunneb seonduva valdkonna taastumiskäsitusi ja oskab neid seostada isikliku kogemusega</li> <li>• oskab isiklikku taastumislugu läbi töötada, kirja panna ja suuliselt jagada</li> </ul>	0,31 EAP
5. Esmased nõustamisoskused ja tehnikad	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• anda ülevaade nõustamise baasoskustest, meetodikatest ja lihtsamatest nõustamistehnikatest ning harjutada neid juhendatud rollitegevustes ning kogemusliku õppe protsessides</li> <li>• anda ülevaade probleemsetest olukordadest ja</li> </ul>	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• tunneb esmaseid nõustamisoskuseid, meetodikaid ja nõustamistehnikaid ja oskab neid kasutada kogemusnõustaja töös</li> <li>• teab kuidas teha tööd klienti kahjustamata</li> </ul>	1,04 EAP

	<p>suhtemustritest nõustamissuhtes või nõustamisprotsessis</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>tunneb ära keerulised olukorrad nõustamissuhtes või nõustamisprotsessis ning oskab vajadusel abi küsida</li> <li>omab enesehoidmise baastadmisi</li> </ul>	
6. Baastadmised ja oskused kriisitöös	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>anda ülevaade kriisiteooriatest</li> <li>õpetada kriisisekkumise põhitehnikaid</li> <li>harjutada kriisitöö põhitehnikaid juhendatud rollimängudes ning kogemusliku õppe protsessides</li> </ul>	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>teab oma isikliku kogemusega seonduvaid kriisiteooriaid</li> <li>oskab valida vajaduse korral sobivad sekkumised kriisitöök, sealhulgas toimub koostöö teiste spetsialistidega ja abivajaja seostamine asjakohase kriisiabiga</li> </ul>	0,56 EAP
7. Baastadmised ja oskused grupitöös	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>anda ülevaade grupi komplekteerimisest, grupidünaamikast, grupi eestvedamisest</li> <li>arendada grupikohtumise planeerimise ja läbiviimise oskuseid</li> <li>anda ülevaade probleemolukordade lahendamise meetoditest grupis</li> <li>harjutada grupitöö põhitehnikaid juhendatud rollitegevustes ja</li> </ul>	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>teab aitamistöös kasutatavate gruppide erinevaid liike</li> <li>oskab gruppi komplekteerida</li> <li>tunneb grupidünaamikat ja oskab teadlikult valida olukorrale vastavad juhtimistehnikad</li> <li>tunneb ära probleemolukorrad</li> </ul>	0,56 EAP

	kogemusliku õppe protsessides	grupis ja oskab kohaselt tegutseda	
8. Lisamoodul Töö keeruliselt käituvate klientidega	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· anda ülevaade erinevatest negatiivsetest ja manipulatiivsetest suhtlusmustritest sh agressioon ja passiivne agressioon</li> <li>· anda baasoskuseid manipulatiivsete klientidega suhtlemiseks</li> <li>· anda teadmised enese kaitsmiseks manipulatiivsetes ja agressiivsetes situatsioonides</li> <li>· harjutada suhtlemise ja enesekehtestamise oskuseid kogemusliku õppe protsessides</li> </ul>	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· teab üldjoontes rahvusvahelises klassifikatsioonis välja toodud manipulatsiooni ja negatiivse toimetuleku mustreid</li> <li>· oskab teadvustada sellest tulenevaid võimalikke ohte</li> <li>· oskab nendele esmatasandil reageerida</li> </ul>	0,7 EAP  18 akh
<ul style="list-style-type: none"> <li>· Koolituspäeval kasutatakse valdavalt kogemusõppe ja interaktiivse õppe meetodeid ning sotsiaalse õppimise protsesse. Teooria on integreeritud aruteluprotsesside ja dialoogidega.</li> <li>· Isiklik taastumislugu ja osaleja eneserefleksiooniprotsessid läbivad järjepidevalt kogu koolitust.</li> </ul>			
<b>Auditoorne töö kokku</b>			<b>3,77 EAP</b>
<b>Praktika, lõputöö ja iseseisva töö protsessid</b>	Praktikale pääsemise eelduseks on koolitaja hinnang õppes osaleja valmiduse kohta osalemaks praktikaprotsessides ja klienditöös.		
9. Kogemusnõustamise juhendatud praktika	<p>Praktika eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· pakkuda võimalust harjutada koolitusel omandatud teadmiste ning</li> </ul>	<p>Praktika läbinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· omab realistlikumat kujutlust KN tööst</li> </ul>	1,15 EAP

	<p>oskuste kasutamist klienditööprotsessides</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· kogeda KN tööga kaasnevaid emotsioone (nii negatiivseid kui positiivseid)</li> <li>· kohtuda võimalikke keeruliste olukordadega, et juhendaja(te) kaasabil neist õppida</li> <li>· anda läbi kogemuste võimalus analüüsida edukogemusi ning teha vajadusel muudatusi või otsida erinevaid lahendusi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>· omab praktilist ettevalmistust nõustamistöös</li> <li>· omab kogemust protsesside juhendamise väärtusest, oskab neid kasutada ka edaspidi</li> </ul>	
10. Praktika juhendamised/superviseerimine individuaalselt ja/või grupis	<p>Praktika juhendamise ja supervisiooni eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· pakkuda tuge, abi ja lisateadmisi reaalses klienditööprotsessides toime tulemiseks</li> <li>· hoida ülal eneseanalüüsi ja eneserefleksiooni-protsesse</li> <li>· kinnistada koolitusel omandatud teadmisi ja oskuseid</li> <li>· pakkuda tuge tööga kaasnevate emotsioonidega toime tulemiseks</li> </ul>	<p>Praktika juhendamise läbinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· omab realistlikumat kujutlust KN tööst</li> <li>· omab praktilist ettevalmistust nõustamistöös</li> <li>· osaleb tööprotsessides suurema teadlikkusega</li> <li>· omab kogemust protsesside juhendamise väärtusest, oskab neid kasutada ka edaspidi</li> </ul>	1 EAP
11. Iseseisev töö õppekirjandusega, taastumisloo kirjalik läbitöötamine, praktikapäeviku täitmine, eneserefleksioon,	<p>Õppeaine eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· täiendada auditoorses töös saadavaid teadmisi ja oskusi töötamiseks individuaaltöö klientidega ja gruppidega ning teha koostööd meeskonnas või</li> </ul>	<p>Õppeaine läbinud õppija:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· omab ülevaadet isikliku kogemuspõhise valdkonnaga seonduvate ravi-, rehabilitatsiooni- ja toetavate teenuste</li> </ul>	1,46 EAP

	<p>võrgustikus koos erinevate erialade spetsialistidega</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· tagada isikliku taastumisloo kirjalik läbitöötamine</li> <li>· toetada praktika-protsessides osalemist</li> <li>· tagada järjepidev eneserefleksioon (sh kirjalik)</li> </ul>	<p>süsteemist ja olemusest;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· oskab selgitada <i>teenuste vajalikkust</i></li> <li>· on läbinud isikliku taastumisloo protsessi ja mh vormistanud selle kirjalikult</li> <li>· oskab kasutada oma taastumislugu suuliselt selliselt, et see on abistav ning mittekahjustav</li> <li>· osaleb nõustamis-protsessides teadlikuna ja analüüsivõimelisena</li> </ul>	
<p>12. Lõputöö –</p> <p>1) kirjalik struktureeritud enese-refleksioon ja klienditöö analüüs (praktikast)</p> <p>või</p> <p>2) vaadeldud või salvestatud klienditööprotsess</p>	<p>Lõputöö eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· väljendada õppeprotsessis omandatud</li> <li>· kirjeldada või väljendada, milles seisneb õppeprotsesside loodud muutus osalejas, mis lubab teha vastutustundlikku ja kvaliteetset nõustajatööd</li> <li>· võimalus hinnata osaleja teadmisi ja oskuseid ning psühhosotsiaalsete ressursside, hoiakute ja isiksuseomaduste sobivust KN tööks</li> </ul>	<p>Lõputöö läbinu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>· on tõendanud piisavate teadmiste ja oskuste ning sobivate psühhosotsiaalsete ressursside, hoiakute ja isiksuseomaduste olemasolu KN tööks</li> </ul> <p><b>* Lõputöö esitamise/sooritamise eelduseks on</b> varasemate koolituse moodulite (koolituspäevad, praktika, juhendamine) edukas läbimine.</p>	0,31 EAP

## 2 Koolituse sihtrühm

Koolitusele on oodatud inimesed, keda kõnetab nõustamise valdkond. Kogemusnõustamise roll eeldab kõrget vastutustunnet ja koostöö tahet nii kliendi kui ka spetsialistide võrgustikuga. Eelduseks on heal tasemel isiklik taastumine ja vähemalt põhiharidus.



Koolituse läbimine loob eelduse asuda tööle kogemusnõustajana rehabilitatsioonimeeskondades, tervishoiu- või haridusasutustes või erasektoris.

### **3 Koolituse lõpetamise ja tunnistuse väljastamise alused**

- 1) Min 80% osalemine auditoorses ja kontaktundidega töös
- 2) Praktika, praktika juhendamine, lõputöö tuleb täita 100% ulatuses
- 3) Kirjaliku või praktilise lõputöö õigeaegne esitamine ja koolitaja(te) positiivne hinnang sellele
- 4) Positiivne hinnang koolitaja(te)lt ja praktikajuhendajalt/superviisorilt (juhendaja/superviisor esitavad hinnangu koolitusasutusele kirjalikult)
- 5) Koolituse lõpetamist tõendab tunnistus.
- 6) Koolituse osalist läbimist tõendab koolitustõend. See väljastatakse juhul, kui õpe pole läbitud täismahus või puuduvad positiivsed hinnangud mõnede väljaõppe osade suhtes.

### **4 Baaskoolitusele pääsemise ja lõpetamise eeldused – kontrollib koolitusorganisatsioon**

- 1) Isikliku taastumislöö olemasolu ja valmidus seda KN töös kasutada
- 2) Piisav taastumistase
- 3) Positiivsed hoiakud taastumisprotsesside suhtes
- 4) Psühhosotsiaalne küpsus
- 5) Valmidus oma taastumislugu väljaõppeprotsessis läbi töötada
- 6) Valmidus oma taastumislugu väljaõppeprotsessis õppimise vahendina kasutada
- 7) Valmidus teha koostööd koolitajate, kaasõppijate, praktikajuhendajate ja superviisoritega
- 8) Valmidus teha teenusepakkumisel koostööd võrgustikutöös
- 9) Valmidus pakkuda teenust mh rehabilitatsioonimeeskondades
- 10) Vähemalt põhiharidus
- 11) Psühhotraumadega seotud teemades töötamise soovi puhul eeldame min 2-aastast eneseteraapiatööd Eestis riiklikult tunnustatud spetsialistidega (psühholoog, riiklikult aktsepteeritud koolkonna psühhoterapeut, psühhiaater) koostöös. Kandidateerimisankeeti võiks sel juhul lisada spetsialisti(de) kontaktid. Soovituslik on spetsialisti soovituskiri. Vajadusel küsime spetsialisti kinnitust või soovitust.

### **5 Soovituslik koolitusel osalejate valimise protsess – määratletakse riigihangetes või koolitusorganisatsiooni õppekavas**

- 1) Registreerimine
- 2) Motivatsioonikirjade (sisaldab taastumiskogemuse lühikirjeldust ja põhjendust, miks soovitakse teha kogemusnõustaja tööd) läbitöötamine
- 3) Soovi korral võib esitada CV ja/või soovituskirjad
- 4) Eelintervjuud kandidateerijatega grupis või individuaalselt. Eesmärgiks kaardistada kandidaatide psühhosotsiaalsed oskused, isiksuseomadused, motivatsioon ja taastumisaste. Viivad läbi Kogemusnõustaja baaskoolituse koolitajad. Soovi korral koos praktikajuhendajate või superviisoritega.
- 5) Osalejate väljaõppesse valimine motivatsioonikirjade ja eelintervjuude alusel.
- 6) Elimineeritakse:
  - puuduva või puuduliku taastumiskogemusega kandidaadid
  - puudulike psühhosotsiaalsete oskustega kandidaadid (näiteks ründava, lugupidamatu või solvava suhtlusstiiliga isikud)
  - ebasobivate isiksuseomadustega kandidaadid (nt väga tugeva domineerimis- või silmapaistmisvajadusega isikud)
  - vähe motiveeritud kandidaadid
- 7) Soodustavate asjaoludena võib arvesse võtta:
  - sotsiaalvaldkonna akadeemilist haridust
  - varasemat nõustamisoskuste õpet

- varasemat nõustamistöo kogemust
- varasemat kogemust/kokkupuudet kogemusnõustamise valdkonnas

## 6 Omandatavad pädevused

- 1) Pädevus iseseisvalt läbi viia KN alaseid konsultatsiooni- või psühhosotsiaalse toe protsesse.
- 2) Teadmised tööprotsessi eetiliseks läbiviimiseks.
- 3) Kuulamise, intervjuerimise, informeerimise, motiveerimise, peegeldamise ja jõustamise baasteadmised ja baasoskused.
- 4) Pädevus töötada konsultandina – 1-3-kordsed informatiivsed kohtumised.
- 5) Pädevus töötada vajadusel pikemate toetusprotsessidega (enam kui 3 kohtumiskorda).
- 6) Pädevus suunata toetusprotsesse ja info jagamist gruppides.
- 7) Oskus ja võime töötada pikemaajalistes toetusprotsessides ennast ja kliente kahjustamata.
- 8) Oskus ära tunda ja hallata enda võimalikke kliendisuhet kahjustavaid tunde- või käitumismustreid – ärevus, ebakindlus, üleaitamine, ülevastutamine, kontrollivajadus, survestamine, eelarvamused, ärrituvus, põlgus, meeldimissoov imt. Teadmine, kust küsida abi, kui sellised probleemid tekivad – supervisioon, kovisioon, enese-teraapia.
- 9) Oskus ära tunda, taluda ja suunata kliendi võimalikke nõustamissuhet ja nõustamisprotsessi kahjustavaid tunde- või käitumismustreid – vihameelsus, klammerdumine, püsiv abitus, intensiivne lähedussuhte loomise soov jmt. Teadmine, kust küsida abi, kui sellised probleemid tekivad – supervisioon, kovisioon.
- 10) Pädevus teha võrgustikutööd – klient, lähedased, avaliku sektori asutused, teised kogemusnõustajad, teised KN organisatsioonid.

## Piiratud pädevuse rakendamine

Piiratud pädevus: pädevus viia konsultatsiooni-, nõustamis- või psühhosotsiaalse toe protsesse ajutiselt või püsivalt läbi üksnes koos teise spetsialistiga (arst, psühholoog, sotsiaaltöötaja, teine kogemusnõustaja, eripedagoog, tegevusjuhendaja) mitte iseseisvalt.

Piiratud pädevus võib olla vajalik progresseeruva või lainetava iseloomuga haiguste või tervise seisundite puhul.

Piiratud pädevuse rakendamise vajaduse võib otsustada:

- 1) koolitusasutus Kogemusnõustaja baaskoolituse protsessi käigus
- 2) organisatsioon, mille all kogemusnõustaja töötab
- 3) kogemusnõustaja superviisor

## Soovituslikud eeldused pädevuse säilitamiseks

KN pädevuse säilimise tagab regulaarne supervisioonides osalemine.

Baaskoolituse läbinud kogemusnõustajal on pädevuse säilitamiseks soovitus osaleda grupi ja/või individuaal supervisioonides min 6 akh ja min 2 kohtumiskorda aastas.

-----

## 7 Täiendavad võimalused

**Peale 182 akh baaskoolituse ja „Töö keeruliselt käituvate klientidega” (18 akh) lisamooduli läbimist antud väljaõppes on nõustajatel soovi korral võimalik süvendatult õppida valitud kompetentse:**

- kriisitöö
- tööd spetsiifiliste häirete või tervisekahjustuste teemades

Iga koolitusasutus kirjeldab Kogemusnõustaja täiendkoolituse moodulid ise – sisu, maht, pädevused jmt.

**Õppe läbiviimine Tallinna Kogemusnõustajate Koolis Loov Ruumi koolituskeskuse haldamisel:**

- 6 kahepäevast koolitussessiooni 8-tunniste õppepäevadena
- kuni 20 inimesest koosnevale grupile
- koolituspäevad toimuvad kolme vahepausiga (2x15minutit ja 1x60minutit)
- töö toimub psühhoharidusliku rühmatöö vormis: vahelduvad teoreetilised lühiloengud, praktilised ülesanded ning rühmaarutelud, kus on võimalik kogemusi jagada, kommenteerida, küsida, diskuteerida

**Kohustuslik õppekirjandus:**

„Aitaja vari” (M. Lindqvist)  
„Armastuse väljaajamine” (I. Yalom)  
„Motiveeriv intervjuerimine” (S. Rollnick, W. Miller, C. Butler)

**Soovituslikud materjalid ja kirjandus iseseisvaks tööks:**

„Nõustamispsühholoogia” (A. Kidron), eriti rühmatöö osa  
„Loomismäng” (E. Rützel, P. Visnapuu), lk 3-43, rühmadega töötamise põhimõtete osa  
„Juhtimise müstika” (M. Kets de Vries), lk 1-174  
„Nõustamisoskus” (J. McLeod)  
„Ryhmä auttaa” (Pölönen-Sitolahti)  
„The Theory and Practice of Group Psychotherapy” (I. Yalom)

**Taustast**

Kogemusnõustamine on sarnase kogemusega inimeste vahel toimuv teadmiste- ja kogemuste vahetus ja/või nõustamine, mille käigus pakutakse kogemuslikku emotsionaalset sotsiaalset- ja/ või praktilist tuge.

Mõistet „kogemusnõustamine” kasutatakse ka eneseabivaldkonnas, kus eneseabiorganisatsiooni või -grupi liikmed kohtuvad kui võrdsed, et anda üksteisele vastastikust tuge ja abi. Sellistel juhtudel märgib kogemusnõustaja isikut, kellel ei ole tugiisikuna rohkem ekspertteadmisi kui nendel, kellele ta abi osutab ning omavahelistes suhetes on kõik võrdsed.

Kogemusnõustamise osutamine teenusena eeldab, et kogemusnõustaja on saanud vähemalt esmase kogemusnõustamise alase väljaõppe ja kuulub meeskonda ja/või kovisioonigrupi.

Mitmed uuringud erinevates valdkondades toovad tõenduspõhiselt esile kogemusnõustajate kaasamise tulemuslikkuse. Näiteks, et see pakub sotsiaalset tuge, kogemuslikke teadmisi ja informatsiooni, sotsiaalse õppimise ja võrdluse võimalust. Oluline on, et kogemusnõustamine avaldab positiivset mõju ka aitajale endale, kogemusnõustaja saab võimaluse kasutada oma kogemust kogukonna teenimiseks. (Allikas: Kogemusnõustamise teenuse juhend, Sotsiaalministeerium)

**Koolitajad**

Koolitajad omavad psühholoogia-, sotsiaaltöö, eripedagoogika või andragoogikaalast haridust või on läbinud kogemusnõustaja väljaõppe (kogemuskoolitajad). Koolitajad on praktiseerivad psühholoogid,

nõustajad, superviisorid või kogemusnõustajad ja grupitöö programmide juhendajad. Juhendavad igapäevaselt kogemusnõustajate tööd.

Anneli Valdmann, psühholoog, koolitaja, kogemusnõustajate superviisor

Liisa Paavel, pereterapeut, eripedagoog, kogemusnõustajate koolitaja

Piret Peters, sotsiaaltöötaja, sotsiaalpedagoog, andragoog, kogemusnõustajate koolitaja aastast 2019

Urme Puntso, kogemuskoolitaja.

Jooksvalt kaasatakse kaaskoolitajaid.

Täiendatud õppekava rakendamise teade Riigiteatajas [www.riigiteataja.ee/akt/110072018007](http://www.riigiteataja.ee/akt/110072018007)